



REPUBLIKA SLOVENIJA

MINISTRSTVO ZA NOTRANJE ZADEVE

61001 LJUBLJANA, ŠTEFANOVA 2
Telefon: (061) 151-400, 125-125, poštni predal št. 640, 642

za zbirne
obveznice

Vrnilci!

Številka: 0016/2-S1.-92
15/6-1992

Datum:

VSEM OBČINSKIM UPRAVNIM ORGANOM
ZA NOTRANJE ZADEVE V REPUBLIKI
SLOVENIJI IN MESTNEMU SEKRETARIATU
ZA NOTRANJE ZADEVE MESTA LJUBLJANE

ZADEVA: ZAKLJUČKI S POSVETOVANJA

V prilogi vam pošiljamo zaključke s posvetovanja za referente, ki delajo na področju registra stalnega prebivalstva, ki je bilo 28/5-1992 v Ljubljani.

PRILOGA: i



ZAKLJUČKI S POSVETOVANJA, KI JE BILO DNE 28/5-1992 ZA REFERENTE,
KI DELAJO NA PODROČJU REGISTRA STALNEGA PREBIVALSTVA

Uvodoma je načelnik oddelka Vinko Poličnik opozoril na nekatera aktualna vprašanja, ki zadevajo projekt javne varnosti, lokalno samoupravo in v tem smislu opozoril na nekatera osnovna videnja bodoče koncentracije občinskih upravnih organov za notranje zadeve v okviru Ministrstva za notranje zadeve.

Kljub spremembam in dopolnitvam Zakona o evidenci nastanitve občanov in o registru prebivalstva v mesecu septembru 1991 bo UUPZ že letos pristopila k pripravi novega zakona, ki bo po vzoru zahodnoevropskih držav celovito uredil vprašanja policijske prijave oz. prijavnega prava.

Glede odprtih vprašanj povezanih z aktualno problematiko – vojaška stanovanja in prijave začasnih beguncev iz BiH, je bilo predlagamo naslednje:

1. Odločbe o dodelitvi vojaških stanovanj, zagotovila in druga pisna dokazila o pravici prebivanja v teh stanovanjih je v smislu prvega odstavka 6. člena zakona potrebno obravnavati selektivno. To še zlasti velja za odločbe izdane od vojaških oblasti bivše JA po 6/1-1991. V primeru dvoma je potrebno stranko napotiti na Ministrstvo za obrambo – stanovanjski oddelek oz. se je o veljavnosti teh dokazil potrebno konzultirati z omenjenim oddelkom. V primeru ko stranka vztraja na prijavi prebivališča, pa se je potrebno v spornih zadevah posluževati tudi inštituta "začasnega razvida" do 60 dni (6. člena zakona).
2. Prijava začasnih beguncev iz BiH se bo opravljala na policijskih enotah. Kljub evidentiranju te populacije na organizacijah Rdečega križa je evidentno, da se je pretrežna večina teh ljudi nastanila v Republiki Sloveniji pri svojih znancih, prijateljih in sorodnikih. Te osebe tako niso ne evidentirane niti prijavljene v smislu Zakona o tujcih. Začasnna prijava tujcev je v tem smislu na občinskih upravnih organih za notranje zadeve možna le ob izpolnjevanju pogojev iz drugega odstavka 13. člena.

AD. 1 IZVAJANJE PRAVILNIKA O OBRAZCU ZA PRIJAVO OZIROMA ODJAVO STALNEGA PREBIVALIŠČA, O OBRAZCU OSEBNEGA KARTONA IN KARTONA GOSPODINJSTEV, TER O NACINU VODENJA IN VZDRŽEVANJA REGISTRA STALNEGA PREBIVALSTVA IN PRAVILNIKA O OBRAZCIH ZA PRIJAVO IN ODJAVO ZAČASNEGA PREBIVALIŠČA, NACINA PRIJAVLJANJA IN VODENJA RAZVIDA ZAČASNO PRIJAVLJENIH OSEB, TER O OBRAZCU IN NACINU VODENJA KNJIGE GOSTOV

Pravilnik o obrazcu za prijavo in odjavo začasnega prebivališča, načinu prijavljanja in vodenja razvida začasno prijavljenih oseb, ter o obrazcu in načinu vodenja knjige gostov je bil objavljen v Uradnem listu Republike Slovenije št. 18/92, Pravilnik o obrazcu za prijavo in odjavo stalnega prebivališča, o obrazcu osebnega kartona in kartona gospodinjstva ter o načinu vodenja in vzdrževanju registra stalnega prebivalstva pa je bil objavljen v Uradnem listu Republike Slovenije, št. 27/92. Vsi obrazci, ki so predpisani z novima pravilnikoma so že natisnjeni in so naprodaj pri Državni založbi Slovenije.

3. člen Pravilnika o obrazcu za prijavo in odjavo začasnega prebivališča, načinu prijavljanja in vodenja razvida začasno prijavljenih oseb, ter o obrazcu in načinu vodenja knjige gostov določa, da je razvid začasnega prebivališča sestavljen iz evidence začasnega prebivališča, ki jo vodi pristojni organ, in evidence gostov, ki jo vodijo podjetja, druge organizacije in občani, ki za plačilo sprejemajo goste na prenočišče in počitek. Občinski upravni organi vodijo evidence začasno prijavljenih na obrazcu za prijavo in odjavo začasnega prebivališča v obliki kartotek ali računalniško. Knjige gostov in knjige gostov s kopijo pa vodijo stanodajalci, ki jih določi pristojni organ. Vsi trije obrazci pa sestavljajo razvid začasno prijavljenih oseb.

V pravilniku je nova določba o hranjenju kopij iz knjige gostov. Kopije hrani policijski oddelek oziroma policijska postaja.

Občinski upravni organ za notranje zadeve nima več zakonske podlage za ugotavljanje mandatne dobe. Mandatna doba se vpiše v evidenco začasnega prebivališča, če pristojni organ ob prijavi začasnega prebivališča ugotovi, da oseba opravlja kakšno javno ali drugo funkcijo.

Obnova začasnega prebivališča ostane nespremenjena. Po preteku enega leta so dolžni tudi samski domovi in domovi ostarelih oseb, če oseba pri njih še vedno začasno prebiva izpolniti obrazec za prijavo in odjavo začasnega prebivališča in ga oddati občinskemu upravnemu organu za notranje zadeve in osebo ponovno vpisati v knjigo gostov.

Pravilnik o obrazcih za prijavo oziroma odjavo stalnega prebivališča, o obrazcu osebnega kartona in kartona gospodinjstev ter o načinu vodenja in vzdrževanju registra stalnega prebivalstva je določil nov SEL obrazec. Obrazec je manjši, formata A3, ker se od občanov zbira manj podatkov. Obrazec nima več potrdila o prijavi, odjavi ali prijavi spremembe stalnega prebivališča. Če bi občan tako potrdilo potreboval, mu potrdilo

lahko izdate po 171. členu ZUP-a. Ker mora občan ob prijavi stalnega prebivališča priložiti dokazila, da ima pravico prebivanja na naslovu, ki ga prijavlja, se na hrbtno stran SEL obrazca v obliki uradnega zaznamka napiše katero dokazilo je občan predložil. Dokazilo se občanu vrne.

Posebnih kartotek, ki se vodijo v okviru registra stalnega prebivalstva je pet, po starem pravilniku pa šest. Odpade posebna kartoteka občanov, ki so spremenili priimek, ime ali osebno ime in posebna kartoteka občanov, ki so odjavili stalno prebivališče. Namesto kartoteke občanov, ki so bili odpuščeni iz državljanstva socialistične republike in SFRJ je kartoteka občanov, ki so bili odpuščeni iz državljanstva Republike Slovenije. Nova pa je posebna kartoteka občanov, ki so bili brisani z dokončno odločbo iz registra stalnega prebivalstva.

Tisti občinski upravni organi za notranje zadeve, ki vodijo register stalnega prebivalstva kartotečno, v primeru spremembe priimka, imena ali osebnega imena to ustrezeno popravijo na kartonu in karton prerazporedijo, enako kot v kartoteki izdanih osebnih izkaznic.

Glede izločanja z uradnim zaznamkom posebno v kartoteko občanov, ki so se odselili, pa niso odjavili stalnega prebivališča povdarjam, da se to lahko stori samo, ko je nedvomno jasno, da se je občan odselil, pa se ni odjavil (ni hiše, v stanovanju živijo drugi, ne ureja dokumentov). Če pa se občan ponovno pojavi, se karton vloži v kartoteko stalno prijavljenih občanov in prijava ni prekinjena. Če uvedete postopek za ugotavljanje dejanskega stalnega prebivališča po 8. členu Zakona o evidenci nastanitve občanov in o registru prebivalstva se more postopek ustrezeno zaključiti: ali izdate odločbo, ali sklep o ustavitvi postopka. Uvedenega postopka po 8. členu ni možno zaključiti tako, da osebni karton na podlagi uradnega zaznamka izločite v kartoteko oseb, ki so se odselile z območja občine, pa se niso odjavile.

Pravilnik je določil nov obrazec "Prijava potovanja v tujini začasno, za več kot 3 meseca ali vrnitve iz tujine za več kot 30 dni". Obrazec se ne izpolnjuje v dvojniku, ker razgovori z občani, ki prijavljajo potovanje v tujino odpadejo.

Če se državljan Republike Slovenije priseli iz drugih republik bivše Jugoslavije ni potrebno da ob prijavi stalnega prebivališča priloži potrdilo o odjavi prejšnjega stalnega prebivališča.

Ministrstvo za zunanjje zadeve nas je obvestilo, da po predpisih, ki veljajo v Republiki Hrvatski, ni potrebna odjava prebivališča v primeru selitve v tujino.

Opozarjamo, da se od občanov lahko zbirajo samo podatki, ki so predpisani v Zakonu o spremembah in doplnitvah zakona o evidenci nastanitve občanov in o registru prebivalstva. Prav tako se pri prenosu kartotečno vodenega registra stalnega prebivalstva na računalnik usklajujejo samo podatki, se zbirajo po spremenjenem zakonu.

AD. 2 POSREDOVANJE OSEBNIH PODATKOV IZ REGISTRA PREBIVALSTVA

Varstvo osebnih podatkov se kljub decidiranim obveznostim oprtih na ustavo in Zakon o varstvu osebnih podatkov v praksi žal ne spoštuje. K tej trditvi nas navajajo številni dopisi s strani pravnih in fizičnih oseb, ki direktno nakazujejo primere obida zakona, različne interpretacije zakona ali pa celo zavestne kršitve. Različno prakso povzroča zlasti nespoštovanje 10. in 26. člena Zakona o varstvu osebnih podatkov kot tudi 15. b ter 19. člena Zakona o evidenci nastanitve občanov in o registru prebivalstva. V izogib takemu stanju so bila izoblikovana naslednja stališča:

1. Upravljalca zbirke podatkov iz registra stalnega prebivalstva oz. centralnega registra prebivalstva sta le občinski upravni organ za notranje zadeve in Zavod Republike Slovenije za statistiko. Ministrstvo za notranje zadeve opravlja le tehnične zadeve v zvezi z vodenjem registra stalnega prebivalstva in razvida začasnega prebivališča in v tem smislu ni upravljalec teh zbirk podatkov.
2. Način posredovanja osebnih podatkov je v vseh primerih, ko gre za opravičenost do osebnih podatkov na podlagi materialnega predpisa možno le na računalniških medijih oz. seznamu, nikakor pa ne on-line.
3. Iz vidika varstva posameznika je potrebno vsako takšno posredovanje evidentirati. To pomeni, da je kljub opravičenosti do posameznih podatkov občinski upravni organ za notranje zadeve dolžan voditi evidenco o tem, komu so bili osebni podatki posredovani. (Enak način posredovanja velja tudi za delavce drugih služb Ministrstva za notranje zadeve, ki so sicer opravičeni do osebnih podatkov v smislu 15. b člena Zakona o evidenci nastanitve občanov registra prebivalstva, vendar pa so pri tem dolžni predložiti zahtevek oz. pooblastilo v smislu 10. člena ZVOP-a).
4. Posredovanje osebnih podatkov v tujino (tudi v Republike bivše SFRJ) je dopustno le ob upoštevanju predpisanih pogojev iz 26. člena Zakona o varstvu osebnih podatkov. Takšen iznos osebnih podatkov mora potekati preko Ministrstva za zunanjost zadeve, saj je ta organ pooblaščen, da izda potrdilo o tem, da ima država, v katero se ti podatki iznašajo, urejeno varstvo osebnih podatkov, ki obsegajo tudi tuje državljanje.
5. Eventualne sporne zadeve v zvezi z varstvom osebnih podatkov naj se rešujejo preko UUPZ oz. mag. Cirila Vegana, ki na Ministrstvu za znanost in tehnologijo opravlja naloge inšpektorja.
6. Glede aktualnosti osebnih podatkov o državljanstvu, ki bodo potrebeni posameznim resornim organom – Ministrstvu za obrambo,

Ministrstvu za delo, Ministrstvu za finance – davčnim službam itd., bo UUPZ proučila ustrezeno možnost, ki bo maksimalno razbremenila delo občinskih upravnih organov za notranje zadeve.

AD. 3 POSTOPEK S TUJCI – OSEBAMI, KI SO V REGISTRU STALNEGA PREBIVALSTVA IN RAZVIDU ZAČASNO PRIJAVLJENIH OSEB

Osebe, ki niso državljanji Republike Slovenije ne morejo biti v registru stalnega prebivalstva. Kadar se ugotovi da oseba ni državljan Republike Slovenije (to sporoči stranka sama, negativna odločba za sprejem v državljanstvo Republike Slovenije ali ob upravnem postopku) je potrebno tako osebo napotiti, da uredi svoj status kot tujec, potem pa se jo izloči iz registra stalnega prebivalstva. Sprememba statusa se ustrezeno označi v računalniško vodenih evidenči registra stalnega prebivalstva in v vseh kartotekah, ki jih vodi občinski upravni organ za notranje zadeve. V kartotečno vodenem registru stalnega prebivalstva se na osebnem kartonu v rubriko "Uradne zaznambe" vpiše "Postal tujec" in datum, ko je oseba spremenila status. Osebni karton se izloči v posebno kartoteko oseb, ki so bile odpuščene iz državljanstva Republike Slovenije. Na gospodinjskem kartonu registra stalnega prebivalstva se pri tistem članu gospodinjstva, ki je spremenil status v rubriko "Vrsta spremembe" vpiše "Postal tujec" in datum, in se ga črta iz kartona gospodinjstva. V primeru, da vsi družinski člani postanejo tujci se to z datumom vpiše v rubriko "Uradne zaznambe" in se karton izloči v posebno kartoteko gospodinjstev, ki se odselijo ali prenehajo obstajati.

Če tujec zahteva potrdilo o skupnem gospodinjstvu, mu ga lahko izdate samo, če v skladu z 172. členom ZUP-a izvedete poseben ugotovitveni postopek. Zakon o tujcih namreč ne določa, da bi se vodila evidenca o tem, s kom živi tujec v skupnem gospodinjstvu.

V kolikor ima oseba osebno izkaznico izdano v Republiki Sloveniji, se mu jo uniči. Karton o izdani osebni izkaznici, se izloči iz kartotek izdanih osebnih izkaznic in se uniči.

G. Jurman Bojan, načelnik oddelka, je predstavil posamezne transakcije, ki se uporabljajo pri računalniško vodenih evidenčah o tujcih in pri postopku s tujci – osebami, ki so v registru stalnega prebivalstva in razvidu začasno prijavljenih oseb.

G. Ilc Nataša je predstavila Zakon o tujcih s povdarkom na datumih kdaj oseba, ki v registru stalnega prebivalstva, postane tujec. Možne so naslednje variente:

1. Osebe, ki so imele prijavljeno stalno prebivališče v Republiki Sloveniji na dan 23/12-1990 in so imele pravico po 40. členu Zakona o državljanstvu, zaprositi za državljanstvo, in so to tudi storili, ter dobili pozitivno odločbo, postanejo državljanji Republike Slovenije z dnevom vročitve odločbe.

Tisti, ki so izpolnjevali prej naštete pogoje, pa niso zaprosili za državljanstvo Republike Slovenije, postanejo tujci 26/2-1992 - 81. člena Zakona o tujcih, oz. tisti dan, če so svoj status uredile pred tem datumom.

Tisti, ki so zaprosili za državljanstvo Republike Slovenije po 40. členu Zakona o državljanstvu, pa so dobili negativno odločbo, postanejo tujci 2 meseca po vročitvi negativne odločbe.

2. Osebe, ki so imele v Republiki Sloveniji prijavljeno stalno ali začasno prebivališče po 23/12-1990, postanejo tujci 26/6-1991.

AD. 4 NADZOR NAD PRIJAVO GOSTOV V ČASU TURISTIČNE SEZONE

Na naloge, ki izhajajo iz naše depeše št. 0016/4-2856 z dne 21/4-1992 so se občinski upravni organi za notranje zadeve različno odzvali. Ta ugotovitev izhaja iz podatkov operativnih organov za notranje zadeve, ki so že izvedli nekaj nadzorov nad prijavami gostov pri stanodajalcih. Različnim reakcijam je botrovala predvsem zmeda na področju pristojnosti operativnih organov oz. občinskih upravnih organov za notranje zadeve, ki izhaja iz spremembe predpisov (Zakon o tujcih, Zakon o evidenci nastanitve občanov in o registru prebivalstva).

1. Delo na tem področju naj se ustrezeno organizira v kooperativnosti z operativnimi organi za notranje zadeve. Na občinskih upravnih organih za notranje zadeve je potrebno doseči sodelovanje med delavci, ki delajo na področju registra prebivalstva in delavci, ki delajo na področju upravnih zadev tujcev.
2. Ponovno opozarjamo na razlago 57., 58. in 59. člena Zakona o tujcih, ki izhaja iz naše depeše št. 0016/4-1373 z dne 25/2-1992.
3. Stanodajalce je potrebno opozoriti na novosti, ki jih primaša spremenjena zakonodaja.
4. Posebej opozarjamo, da je potrebno v teh prizadevanjih strmeti za tem, da bi v okviru možnosti pošiljanja prijavnic na policijske enote potekalo na računalniških medijih - disketah. Uporabo telefaza v te namene zaradi številnih slabosti telefaza ne priporočamo.

AD 5 VPRASANJA IN POBUDE

Na vprašanje, kako odločiti v primeru, če lastnik stanovanja na naslovu, kjer občan dejansko stalno prebiva, ne da soglasja za prijavo stalnega prebivališča, kot to sedaj določa 4. člena Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o evidenci nastanitve občanov in o registru prebivalstva, vam dajemo naslednji odgovor

Po spremenjenih določbah Zakona o evidenci nastanitve občanov in o registru prebivalstva je občan ob prijavi stalnega prebivališča dolžan predložiti dokazila, da ima pravico prebivanja na naslovu, ki ga prijavlja. Brez dokazila prijava stalnega prebivališča ni možna in v takem primeru odklonimo prijavo stalnega prebivališča po določbah 6. člena zakona. V takem primeru je dokazilo po določbah stanovanjskega zakona (Uradni list Republike Slovenije, št. 18/91) najemna ali podnajemna pogodba.

Če je bil občan prijavljen za stalno prebivanje kot podnajemnik, ko še ni bilo potrebno soglasje lastnika stanovanja oz. ko ob prijavi ni bilo potrebno priložiti potrdilo o pravici do stalnega prebivanje, pa se lastnik stanovanja s stalno prijavo ne strinja, občana ne moremo brisati iz registra stalnega prebivalstva, če na prijavljenem naslovu tudi dejansko prebiva.

Glede vprašanja kako bo potekalo razčiščevanje registra stalno prijavljenih oseb, vam bomo pojasnilo posredovali naknadno, kar velja tudi za vprašanje v zvezi šifrantov (krajev v republikah bivše SFRJ) in držav.

Pod točko AD 3 je zelo zgovorno navedeno, da kdor ni državljan Slovenije ne more biti vpisan v register stalnega prebivalstva – ne da bi bila navedena kakršnakoli zakonska podlaga. Take osebe so bile izbrisane oz. kot pravi depeša: »izloči iz registra stalnega prebivalstva«. Za tovrstno dejanje ni bilo zakonske podlage in kot je ugotovilo Ustavno sodišče RS, je bil izbris nezakonit.

Če je imel izbrisani osebno izkaznico izdano v Sloveniji, je depeša zelo jasna: osebno izkaznico se uniči.

Tudi ostale navedbe depeše kažejo na grozljivo zlorabo prava v primeru izbrisanih, ko je državna uprava vzela zakon v svoje roke.